

GESTALTNING HUSKVARNA CENTRUM

JÖNKÖPINGSVÄGEN OCH ROSENBORGS GATAN

2020-12-26

BESTÄLLARE:

Stadsbyggnadskontoret (SBK), Jönköpings kommun

PROJEKTGRUPP:

Hanna Sätterskog, projektledare, SBK
Tom Billingham, Billingham & Flygare AB
Ulrika Billingham, Billingham & Flygare AB

FOTO:

Alla foton är licenserade till eller ägs av Billingham & Flygare AB om inte något annat anges.

Innehållsförteckning

Inledning	5
Principidéer	6
Tidiga idéskisser	7
Illustrationsplan - Huskvarna Centrum	8
Gestaltungsprinciper	9
Esplanadrondell, Caj Deldens plats och Jönköpingsvägen norr	12
Entrétorg Sporthall och Jönköpingsvägen syd	16
Rosenborgsgatan väst	18
Rosenborgsgatan öst	19
Utrett alternativ Rosenborgsgatan	23

Inledning

Jönköpings kommuns stadsbyggnadskontor har ett uppdrag att stärka Huskvarna centrum och ge fortsatt bra förutsättningar för en mångfald av boende, arbetsplatser, handel och kultur. För att uppnå detta behöver delar av Huskvarna centrum ses över och förnyas.

Arbetet som presenteras här är en del i stadsbyggnadskontorets projekt att förstärka stadsliv, grönska och skapa mer levande gator för att främja handel och utveckling av stadskärnan Huskvarna.

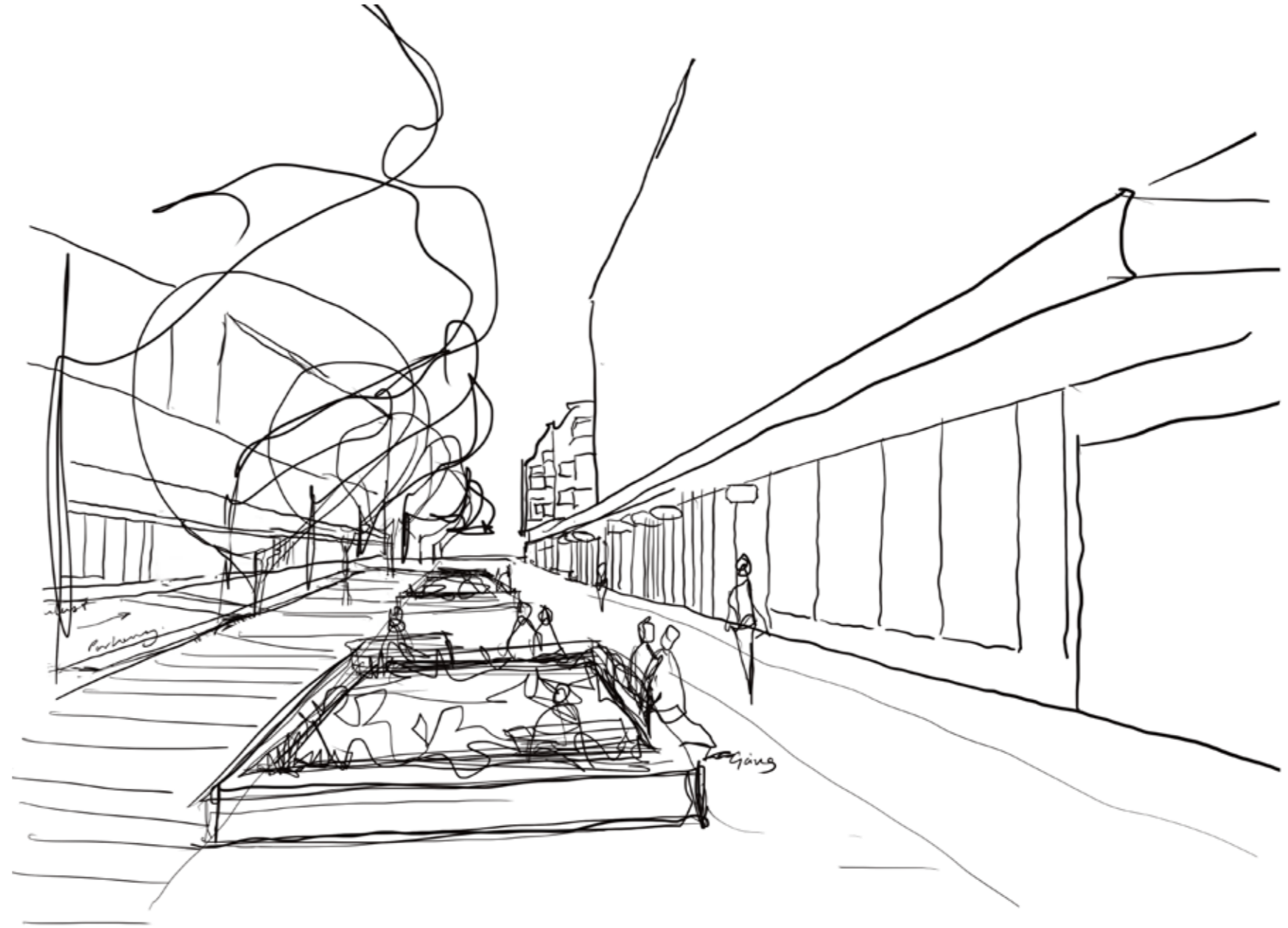
Projektet har utförts i två delar med insamling av kunskap och analysarbete under del 1 och ett gestaltningsarbete och en trafikanalys under del 2. Gestaltningsarbetet presenteras i detta dokument.

3 stycken workshops har utförts som underlag till gestaltningsarbetet. De två första hölls med fastighetsägare, boende, näringslivet, kommunala verksamheter och lokala föreningar. Den sista hölls med elever från Alfred Dahlskolan. Sammanställningar av dessa workshops finns som bilagor till detta dokument.

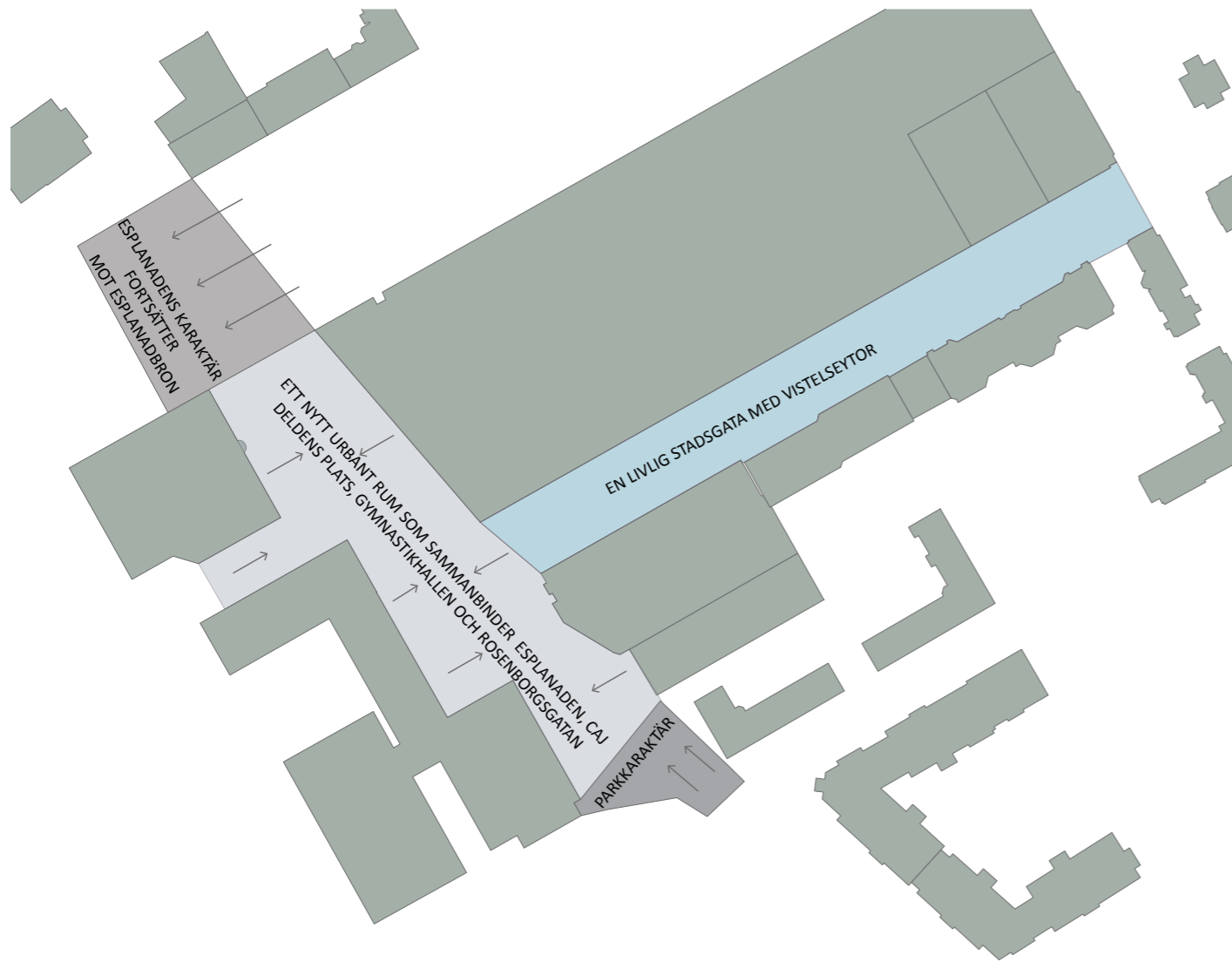
Utöver platsbesök, stadsbilsanalyser och medborgardialog har följande material använts som underlag för gestaltningsarbetet:

- PM Trafikanalys av Jönköpingsvägen/Esplanaden med omnejd, Huskvarna, WSP, 2020-11-13
- Huskvarna Centrum Stadsutveckling, SWECO, 2009
- Ljudmiljöanalys Caj Deldens plats, Jönköpings kommun, 2020
- Planbesked Rosengård 14 m.fl., Jönköpings kommun, 2019
- Grönstrukturplan, Jönköpings kommun
- Kartläggning levande fasader Huskvarna centrum, Jönköpings kommun
- Cykelstatistik, Jönköpings kommun
- Olycksstatistik, STRADA
- Befintliga ledningar, Jönköpings kommun, Jönköpings Energi

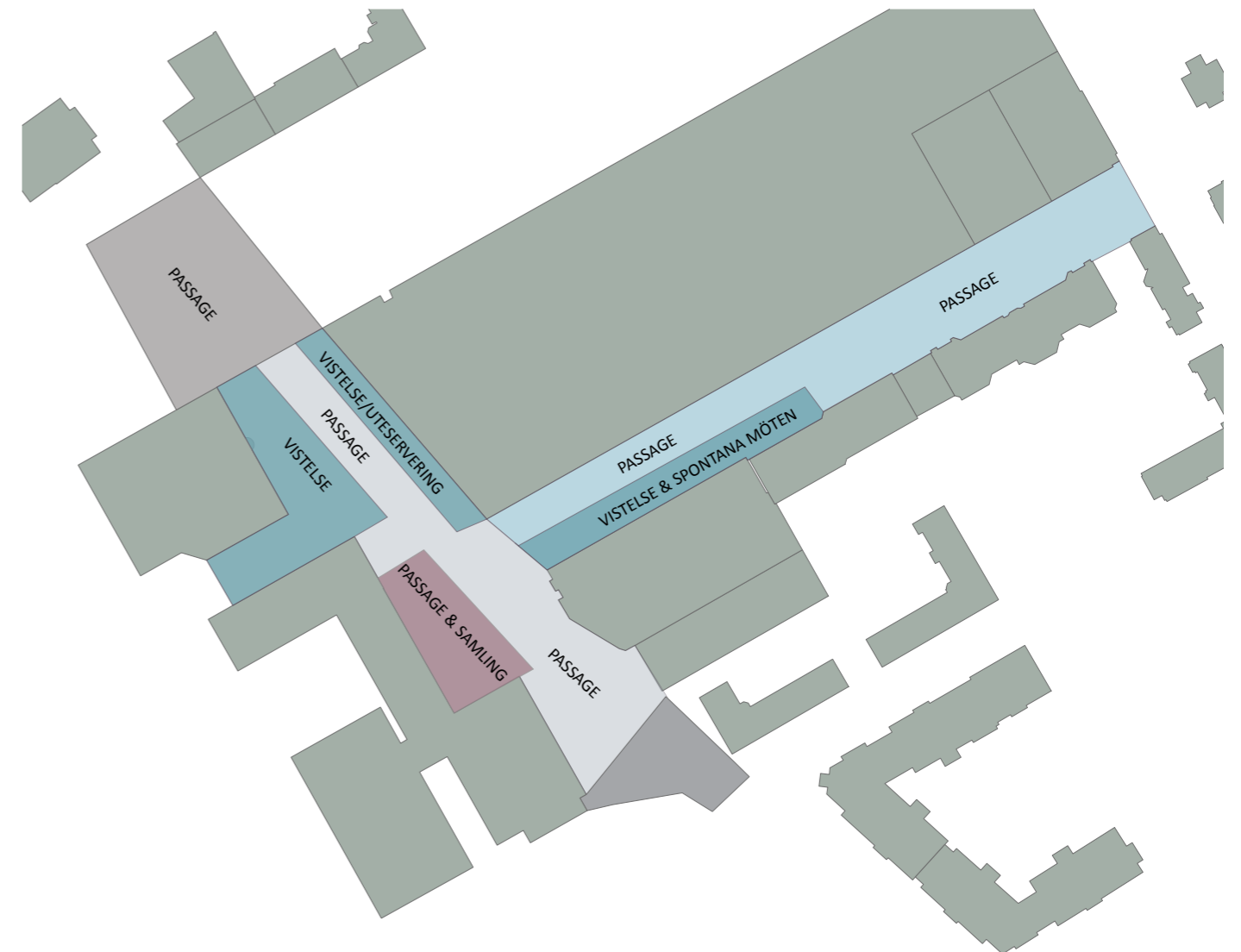
Gestaltningförslaget i detta dokument ska utgöra ett underlag till fortsatt projektering.

Principidéer

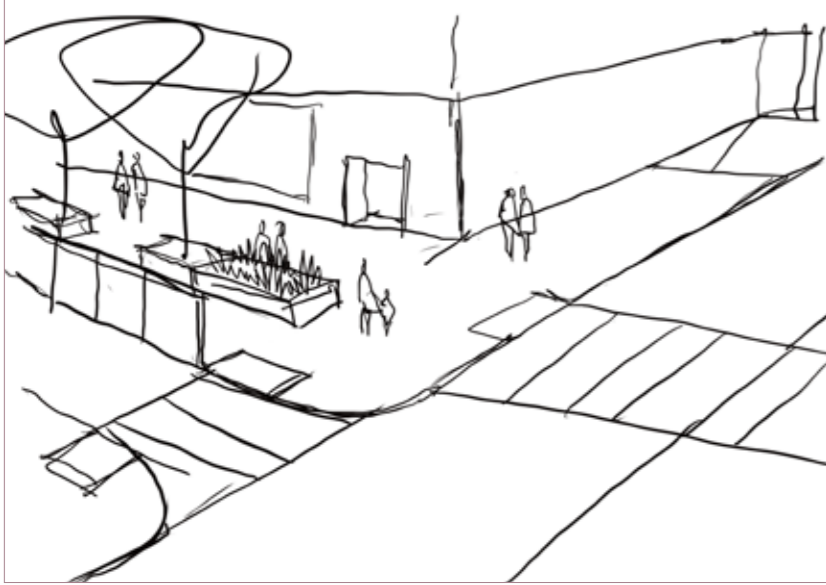

Karaktär

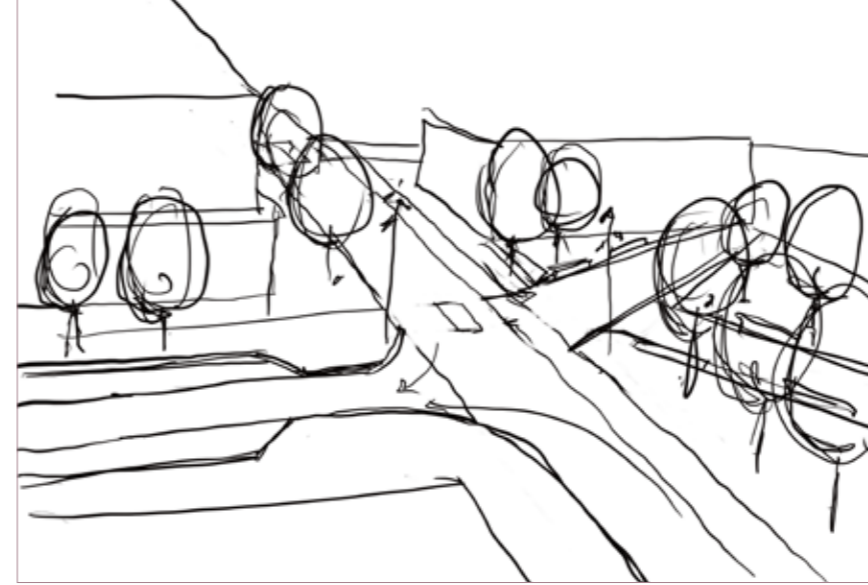

Vistelse, samling och passage

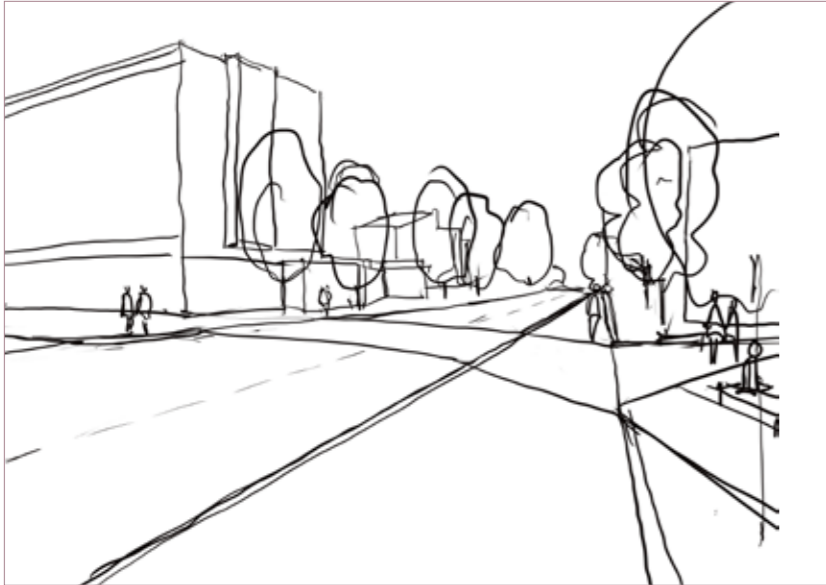
Tidiga idéskisser

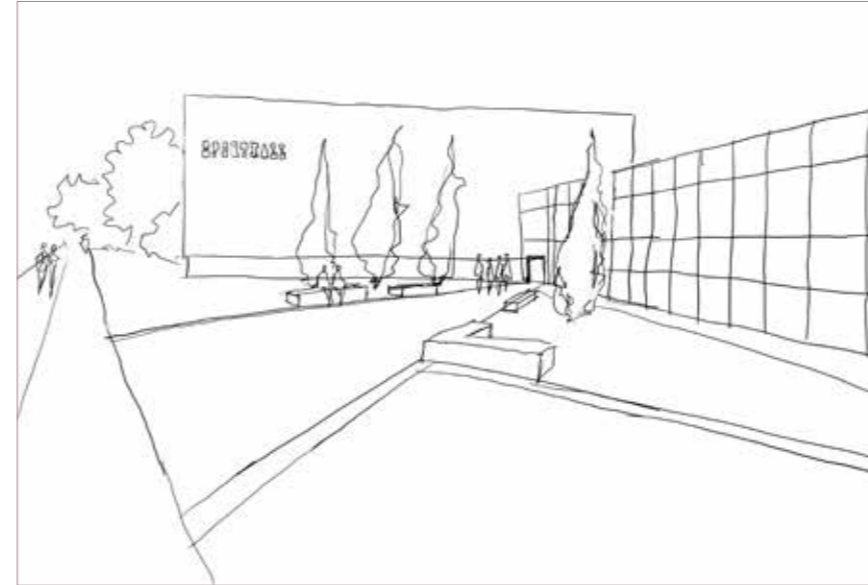
En ny vistelseyta skapas på Rosenborgsgatans södra sida och stadslivet leds ut över Jönköpingsvägen.

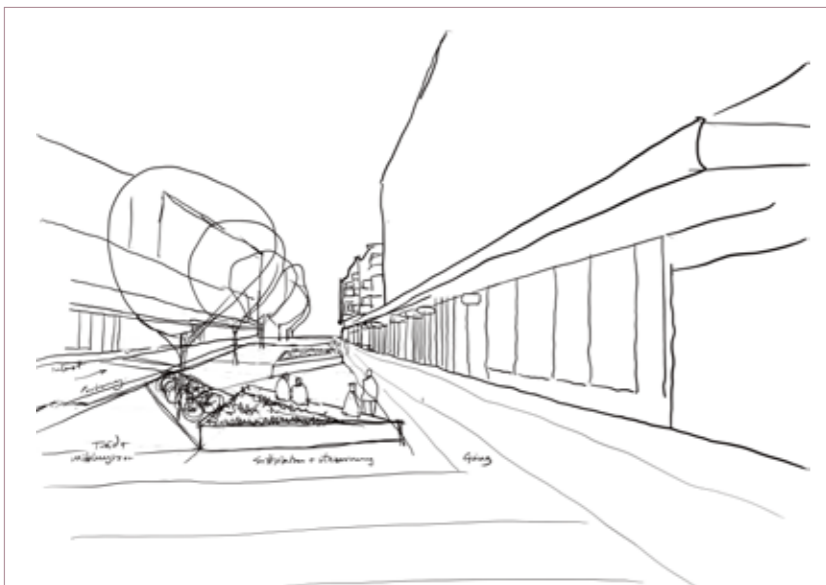
En ny plats skapas vid korsningen Jönköpingsvägen/Rosenborgsgatan.

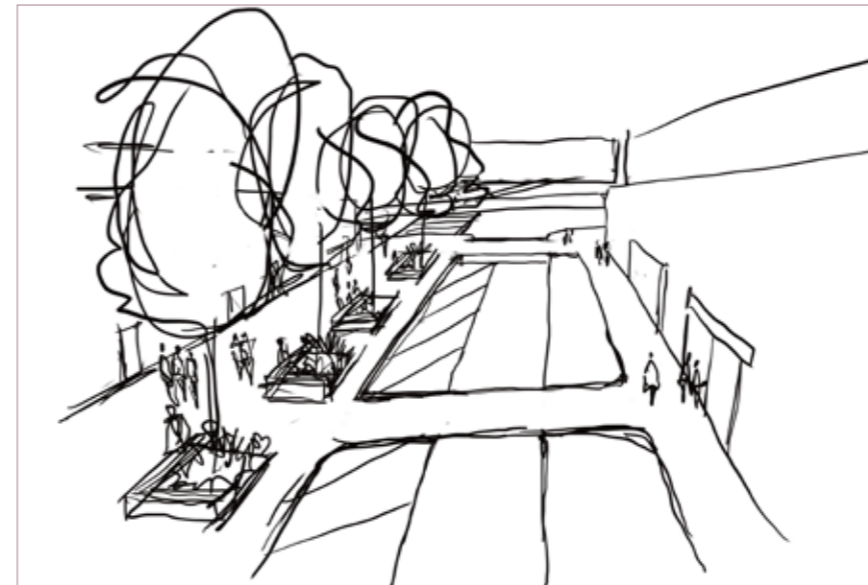
Jönköpingsvägens gaturum ramas in av en ny trädallé och en ny övergång kopplar Rosenborgsgatan till sporthallen.

En ny entré vid sporthallen skapar nya rörelsemönster och en möjlighet att skapa en ny aktiv samlingsplats längs Jönköpingsvägen.

Rosenborgsgatan ges nya vistelseytor, finplanteringar och sittmöjligheter.

Fördelning av funktioner på Rosenborgsgatan med gångstråk, inlastning, körbana, parkeringar, planteringar och vistelseyta.

Illustrationsplan - Huskvarna Centrum

Gestaltningens principer

A: ESPLANADRONDELLEN

Esplanadrondellen är idag en ganska anonym trafikapparat utformat efter funktion, utan någon tydlig relation till Esplanadens uttryck.

Rondellen föreslås byggas om för att förlänga Esplanadens rum, skala och estetik mot Esplanadbron. Principen att förlänga Esplanaden mot Esplanadbron har även föreslagits i utredningen Stadsutveckling Huskvarna Centrum 2009.

En rund form som speglar Esplanadens geometri eftersträvas i rondellens gestaltning. Uttrycket förstärks ytterligare av en ring av stora gatuträd såsom lindar. Detta skapar ett tydligt siktstråk från Jönköpingsvägen, Vättergatan och Esplanaden samt utgör en fond för konstverket ”Huskvarna Hvattenfall” från väster. Träden skulle även bidra till att skapa en mer intim och mänsklig skala istället för dagens mer öppna och breda bildominerande gaturum.

En fontän med en hög kaskad föreslås i mitten på rondellen. Forsande vatten har haft en central roll i Huskvarnas utveckling och är därför extra relevant att lyfta fram. En fontän skulle dock kunna konkurrera med konstverket ”Huskvarna Hvattenfall” och bör därför noga övervägas. Framförallt skulle en fontän skapa en livlig och attraktiv entré till Huskvarna centrum och bidra med rörelse, ljud och ljus till stadsmiljön.

B: CAJ DELDENS PLATS

Caj Deldens plats används inte idag som en plats att uppehålla sig på. Det finns störande trafikbuller samt det saknas öppna fasader med olika former av intressen och målpunkter som kan skapa en dynamisk gatumiljö. Den ligger dock på ett par viktiga gång- och cykelstråk, vilket kan tas tillvara på. Verksamheter såsom Huskvarna vårdcentrum, apotek och kulturskolan skapar en ständig rörelse av besökare under dagtid. Huskvarna vårdcentrum innehåller vårdcentral, familjecentral samt laboratorie och utgör därmed många arbetsplatser.

En omgestaltning av Caj Deldens plats som målpunkt och vistelseyta kan skapa mer rörelse och stadsliv på Jönköpingsvägen och därmed hjälpa till att binda ihop Esplanaden och Rosenborgsgatan till ett mer enhetligt centrum.

Tydliga gångstråk skapas till och från Caj Deldens plats och en aktivering av platsen eftersträvas genom tydlig programmering. Detta för att skapa

nya målpunkter och bjuda in att stanna upp. Anslutande gång- och cykelstråk leds över Caj Deldens plats för att knyta ann och bidra till stadsliv och rörelse på platsen.

Upphöjda planteringsbäddar och träd används för att dämpa trafikbuller och skapa en grön och lummig plats. Målet är att skapa en skyddad plats som upplevs omfamnande och är avskärmd från trafiken på Jönköpingsvägen.

Programmeringen av platsen riktar sig främst till äldre, småbarn med sina föräldrar och de som jobbar på Huskvarna vårdcentrum och Kulturskolan.

Sittplatser ska vara tillgängliga, bekväma och placerade på ett sätt som främjar umgänge och möjliggör att titta på frodiga planteringar och lekande barn. Möjligheten att sitta och fika eller äta medhavd lunch bör finnas.

En mindre avgränsad urban lekpark kan skapas för småbarn. Lekparkens utformning kan med fördel vara skulptural. Kulturskolans verksamhet kan inspirera formen och val av lekredskap.

Ljudmiljöanalysen har identifierat att skärmtaket framför Kulturskolan har en akustik som kan användas för att tillföra ljud till hela platsen. Här föreslås ett samarbete med en konstnär för att skapa en ljudinstallation som bidrar till att människor vill uppehålla sig på platsen.

Ett upphöjt parti kan inarbetas i utformningen för att fungera som en scen för mindre utomhusföreställningar kopplat till Kulturskolans verksamhet.

Kvalitativa material såsom hällar och block av natursten och behandlat stål bör användas i utformningen för att lyfta platsens status och signalera platsens roll som en viktig del av Huskvarna centrum.

C: JÖNKÖPINGSVÄGEN

Jönköpingsvägen är en funktionell trafikled utan någon tydlig karaktär. Gatuträd saknas längs sträckan inom utredningsområdet som gör att gaturummet upplevs som öppet och relativt diffus. Fasaderna längs denna sträcka är stängda och det finns få entréer. Gång- och cykelbanorna är ganska smala. Det finns tre övergångsställen varav ett har trafikljus, det vid Alfred Dahlskolan. Ett högt antal trafikolyckor finns inrapporterade vid

övergångsstället vid korsningen Rosenborgsgatan/Jönköpingsvägen. Här finns det fyrfilig trafik, korsande bilar och anslutande gångbanor med branta lutningar. Korsningen utpekades som otrygg av många under medborgardialogen som hållits. Korsningen vid Alfred Dahlskolan utpekades också som problematisk eftersom barn trycker på stoppljus när det inte behövs. Detta orsaker trafikstockning och frustration hos bilister. Ett annat problem här är att barn springer över gatan mot rött ljus.

Jönköpingsvägen föreslås gestaltas om som en sammanhängande stadsgata med en ny trädallé som löper från den befintliga allén vid Alfred Dahlskolan fram till Esplanaden.

Trafikanalysen har visat möjligheten att öka gångytan på den östra sidan av Jönköpingsvägen mot Rosengallerian genom att ta ett körfält i anspråk utan att försämra trafikens framkomst. Detta skulle skapa ett tryggare och bredare gångstråk från Esplanaden till Rosenborgsgatan samt skapa nya möjligheter för uteserveringar i västerläge. En mer öppen och aktiv fasad på Rosengallerian skulle också ha en positiv effekt genom öka antalet gående som väljer att använda sträckan. Upphöjda planteringar med gatuträd skulle ge en viss ljuddämpning och skulle samspela med dem som föreslås på den andra sidan gatan vid Caj Deldens plats.

Enligt trafikanalysen är det möjligt att bygga om övergångsställen vid Alfred Dahlskolan som en gång-och cykelpassage utan trafikljus. De övriga övergångsställena behålls med små justeringar i läge och utformning. En ny övergångsställen tillkommer mellan den nya publikentrén till Huskvarna Sporthall och Rosenborgsgatans nya vistelseyta. Syftet med denna är att skapa ett tydligt och tryggt gångstråk från Rosenborgsgatan till sporthallen.

Om möjligt bör vägvisning justeras för att inte använda t.ex. portaler i fackverk som associeras med mer storskaliga landsvägar och motorvägar.

Kvalitativa material såsom kantsten, hällar och block av natursten och behandlat stål bör användas i utformningen för att lyfta fram Jönköpingsvägen. Material väljs för att signalera status och gatans roll som en del av Huskvarna centrum. En remsa av tre rader storgatsten mellan asfalt och kanstenslinje kan minska den upplevde bredden på gatan och knyta samman gatans utformning till Vättergatan.

D: HUSKVARNA SPORTHALL

Det planeras en ny entré till Huskvarna Sporthall från Jönköpingsvägen. Huvudsyftet är att skapa en tillgänglig och publik entré. Fasaden är idag stängd mot gaturummet, en ny entré skulle liva upp platsen genom att skapa nya flöden och aktivitet.

En ny entré möjliggör till en ny samlingsplats, istället för den otillgänglig gräsyta som finns i dagsläget. En ny plats skulle dessutom hjälpa till att binda ihop sporthallen med Jönköpingsvägen och Rosenborgsgatan. I dialog med elever på Alfred Dahlskolan framkom att det saknas samlingsplatser som upplevs trygga i Huskvarna centrum.

Den nya samlingsplatsens utformning och funktioner kan rikta sig till yngre tonåringar genom att skapa möjlighet till häng, umgänge, dans, parkour och utomhusträning kopplat till sporthallens verksamhet.

Platsen ska vara synligt och publikt men fortfarande definierad som sin egen plats med egen identitet. Utformningen bör vara dynamiskt, robust och tillåtande.

E: ROSENBORGSGATAN

Det var tydligt från medborgardialog att Rosenborgsgatan är en viktig gata för många boende och verksamheter. Rosenborgsgatan är idag Huskvarna centrums livligaste stadsgata med mycket rörelse. En omgestaltning av gatan måste ta tillvara på stadslivet genom att utveckla den befintliga karaktären. I dagsläget upplevs gångbanorna som trånga och det saknas möjlighet att slå sig ner. Vissa entréer till butiker och bostäder på den södra sidan av gatan är inte tillgänglighetsanpassade.

Rosenborgsgatan delas av på mitten utav de 84 stycken befintliga parkeringsplatserna som upplevs som en barriär för fotgängare och cyklister. Stadsrummet har en tydlig prägel av bilar och det finns bara 12 stycken cykelplatser längs hela gatan.

På den norra sidan av gatan finns det fem inlastningsportar som används av verksamheter i Rosengallerian. Den sammanlagda längden på inlastningszonerna är 163 meter. Det finns en tillfällig lastzon klockan 6.00 till 10.00 som utgör ytterligare 60 meter.

Inlastningen bidrar med rörelse och aktivitet på gatan men producerar samtidigt avgaser, skapar buller och utgör ett fysiskt hinder för de gående på redan trånga gångbanorna. Leveransbilar kör ofta in i skärmtaken på Rosengallerians fasad vilket påverkar gatan utseende och hur den upplevs.

Många upplever belysning negativt. Det beror antagligen på att den befintliga linhängda belysningen skuggas av träden, vilket resulterar i ett mörkt gaturum. Stolpbelysning finns endast vid övergångsställena.

Utredningen Stadsutveckling Huskvarna Centrum 2009 föreslog att hela den norra sidan av Rosenborgsgatan skulle byggas om till en vistelseyta i söderläge. Detta är dock Rosengallerians "baksida" där huvuddelen av inlastningen sker. Inlastningens läge är fastbundna till gallerians planlösning och den höga mängden leveranser hit bedöms vara i för stor konflikt med idén om en vistelseyta med uteserveringar på denna sida av gatan.

Istället föreslås att cirka halva Rosenborgsgatans södra sida byggs om till en vistelseyta, från korsningen med Jönköpingsvägen fram till den östra entrén till Rosengallerian. Här finns det inga inlastningar utan sträckan präglas istället av verksamheter, restauranger och butiker med

öppna, aktiva fasader och många entréer som både skulle bidra till samt dra nytta av vistelseytan.

Den västra delen av Rosenborgsgatan blir enkelriktad, förslagsvis från Jönköpingsvägen. Tidsreglerade inlastningsytor ordnas vid inlastningen och den norra gångbanan breddas för att skapa mer utrymme för gående och förhindra lastbilarna från att köra in i skärmtaken.

Vistelseytans golv får en tydlig karaktär som sträcker sig över körbanan vid gallerians entréer för att binda ihop gatans två sidor samt tillåta en diagonal rörelse över gatan mellan de olika verksamheterna och butikerna.

De befintliga träden uppskattas av många boende och bidrar med en lummig karaktär till gatan under sommarhalvåret. Vid ombyggnation föreslås en växtbäddsrenovering av träden för att förbättra jordförhållanden och förlänga trädens livslängd. Nya planteringsbäddar skapas kring ett antal träd för att introducera mer grönska, färg och naturliv i marknivå. I anslutning till dessa skapas många nya sittmöjligheter som uppmuntrar gående att stanna upp och ta del av stadslivet.

Istället för den befintliga linhängda belysningen föreslås en lägre stolpe med parkarmatur för att betona känslan av en gågata istället för den befintliga körbanebelysningen.

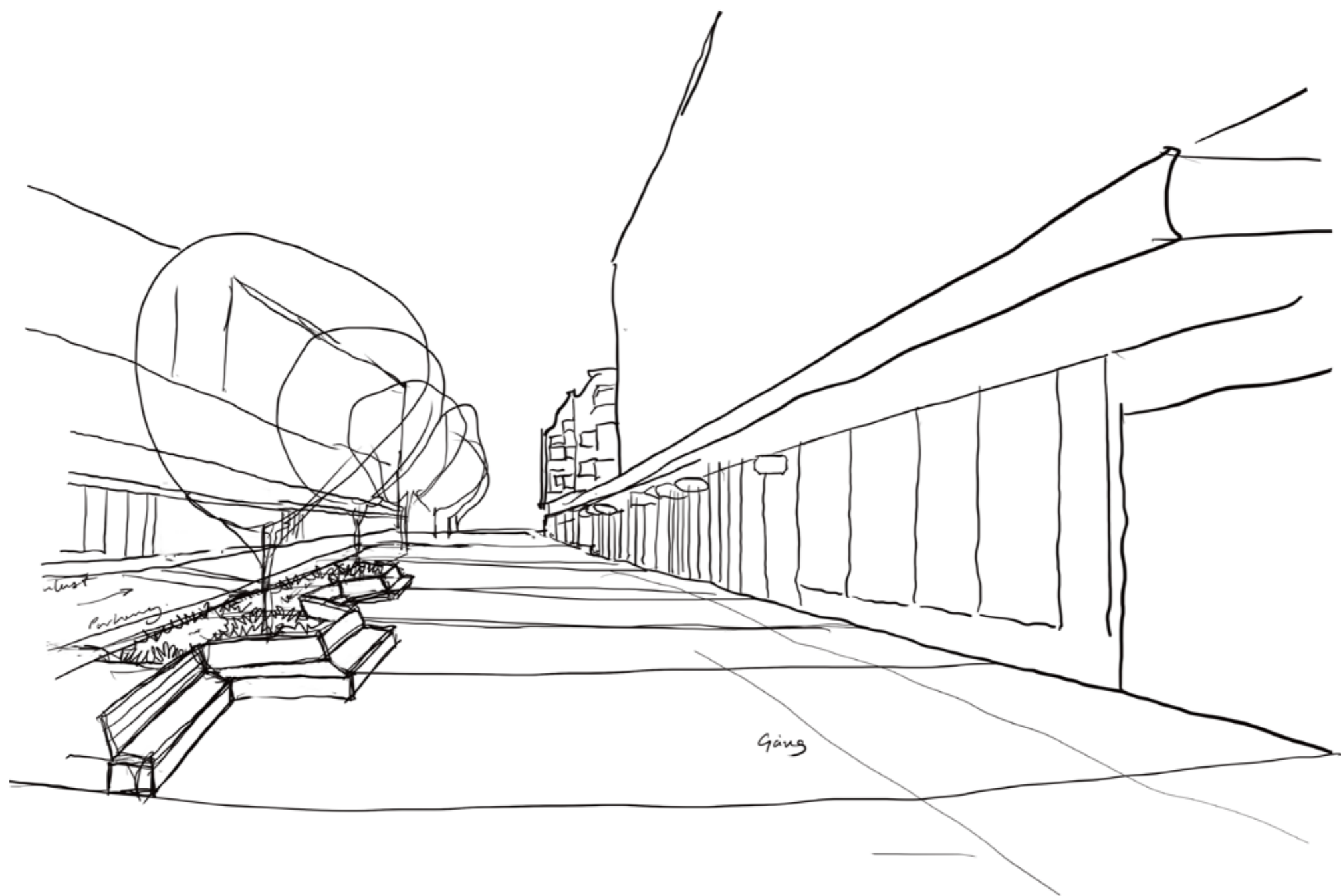
Plats för uteserveringar skapas ut på den centrala delen av gatan för att bättre ta del av solljuset. Här finns även plats för andra aktiviteter såsom marknadsstånd och gatumusiker.

Kvalitativa material såsom hällar och block av natursten och behandlat stål bör användas i utformningen för att lyfta Rosenborgsgatans status och signalera gatans roll som en livlig och omtyckt plats i Huskvarna centrum.

Cykelparkering placeras i en möbleringszon längs med gatan i anslutning till verksamheter och entréer till Rosengallerian. Ett antal långsgående korttidsparkeringar kan placeras på den västra delen av gatan vid inlastningen, där finns det möjlighet för trafiken att komma förbi backande bilar.

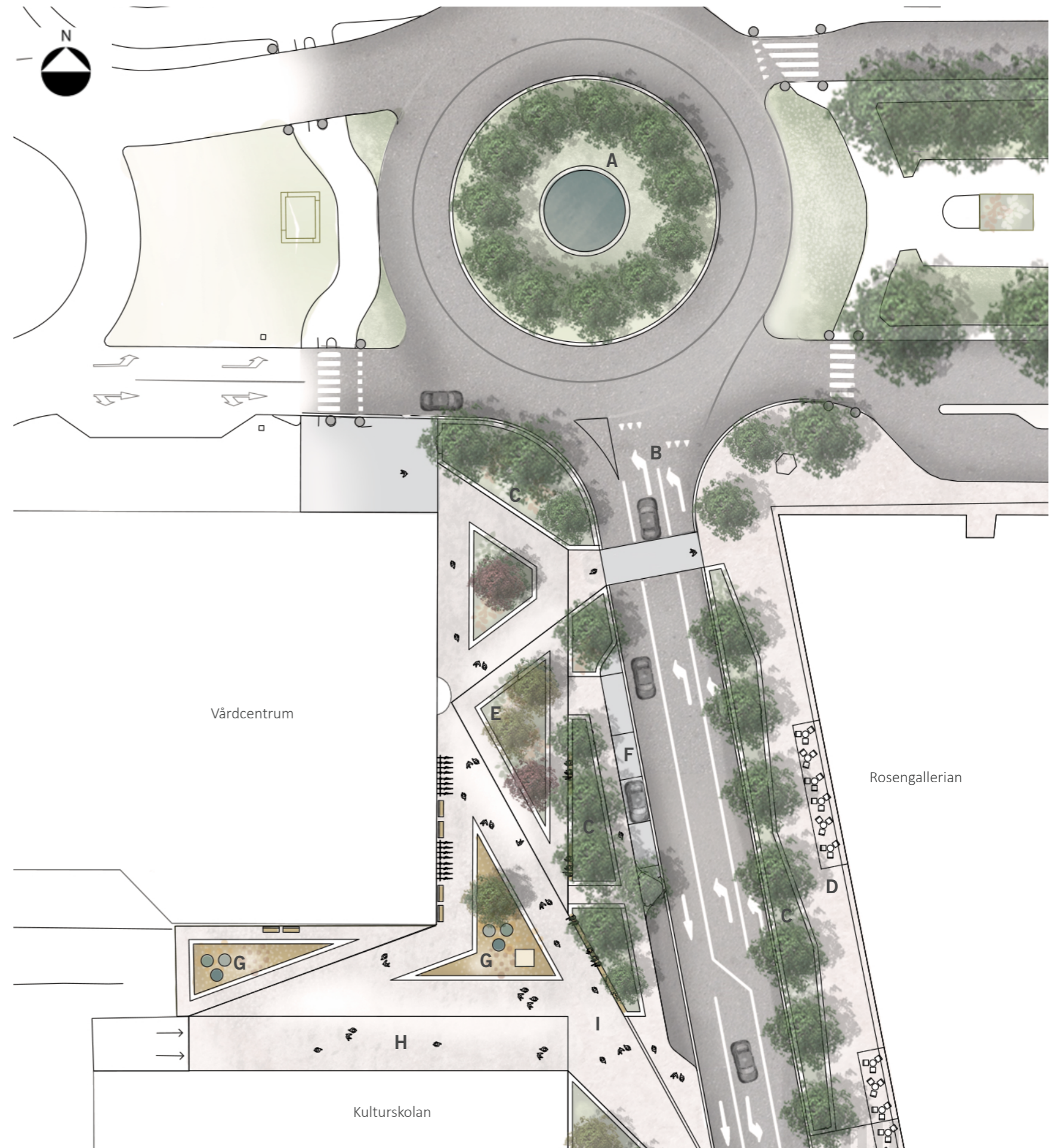
För den östra delen av Rosenborgsgatan finns det olika alternativ beroende på hur många parkeringsplatser som bedöms nödvändiga. I det redovisade alternativet har gatans befintliga

sektion behållits för att skapa parkeringsplatser för 35 stycken bilar. Det finns även andra alternativ om man vill minska antalet parkeringsplatser yttligare, till exempel snedparkeringar bara på en sida av gatan alternativt att endast ha långsgående parkeringsplatser.

Esplanadrondell, Caj Deldens plats och Jönköpingsvägen norr

- A Ny rondell med kaskad fontän och träd
- B Två körfält med vänstersväng mot Jönköping
- C Upphöjda planteringsbäddar med träd skapar skydd mot trafik
- D Breddad gångyta med möjlighet till uteserveringar
- E Finplanteringar med sittmöjligheter
- F Korttidsparkering, HKP, färdtjänst
- G Urban lekplats för småbarn
- H Ljudinstallation
- I Gång- och cykelstråk

ILLUSTRATIONSPLAN 1:500/A3

Caj Deldens plats

Jönköpingsvägen

Rosengallerian

0 5 10m

LEKSKULPTURER

MÖTESPLATS

RONDELL MED VATTENSPEL OCH LINDAR

GRANITKANT MED TRÄSITS

UPPHÖJDA PLANTERINGSBÄDDAR MED INTEGRERADE SITTPLATSER

PERENNPLANTERINGAR

BÄNK MED RYGG- OCH ARMSTÖD MONTERAD PÅ GRANITMUR

BLOMMANDE PERENNER

LINDAR I ALLÉ

GRÖN GATA MED STADSKARAKTÄR

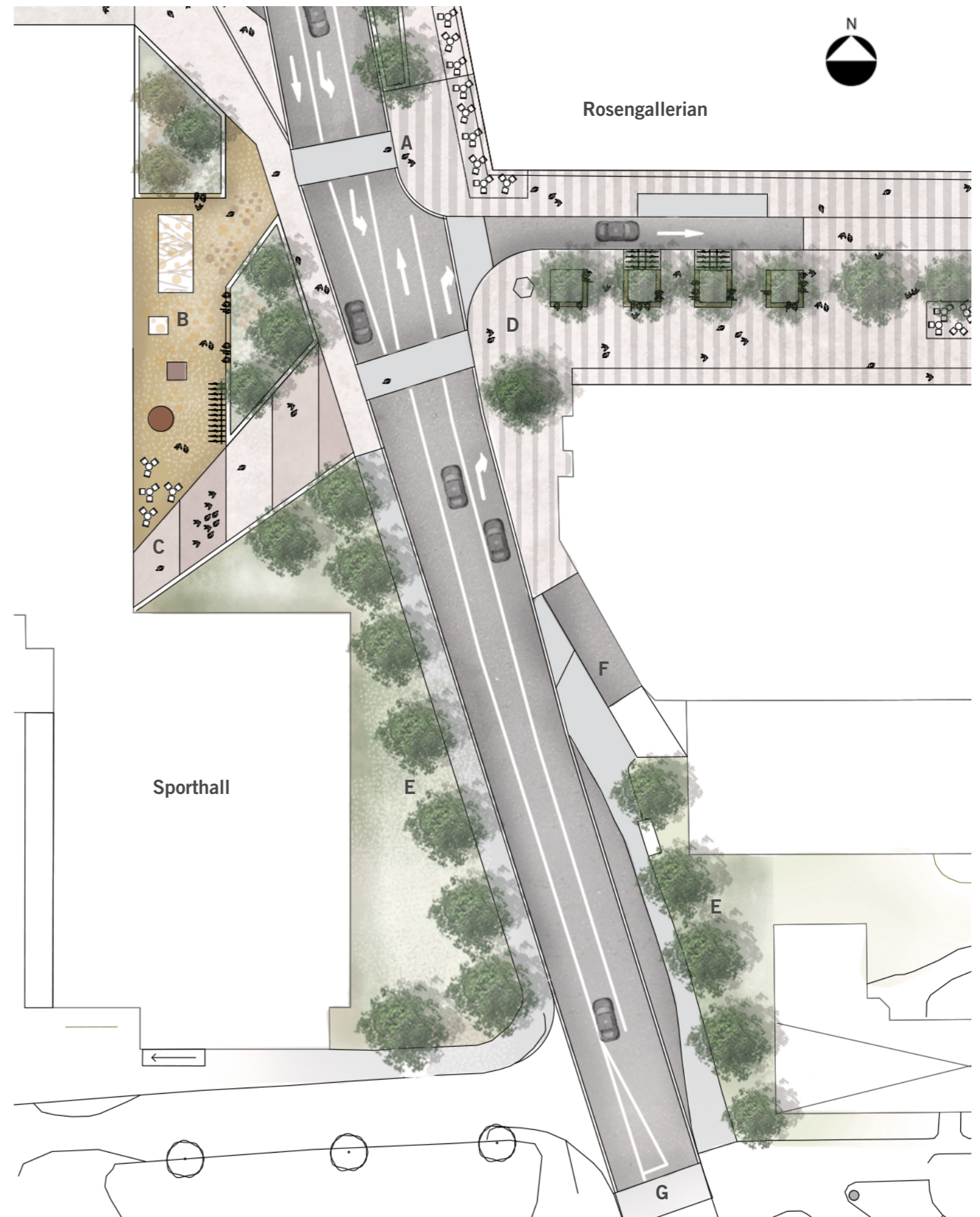
UPPHÖJD PLANTERING MED GRANITMUR

DYNAMISKT STADSRUM
PHOTO VESTRE ©

Entrétorg Sporthall och Jönköpingsvägen syd

- A Breddad gångbana med ombyggd övergång och möjlighet till uteservering
- B Samlingsplats för yngre tonåringar med dansspegel, parkour och sittmöjligheter
- C Ny publik entré till sporthall med stråk mot Jönköpingsvägen och Rosenborgsgatan
- D Rosenborgsgatans nya vistelseyta och golv sträcker sig ut till Jönköpingsvägen och en ny övergång skapas mot sporthallen
- E Jönköpingsvägens gaturum inramas av alléträd som förlänger parkkaraktären vid Alfred Dahlinskolan
- F Inlastning till fastighet behålls
- G Övergång byggs om utan stoppljus

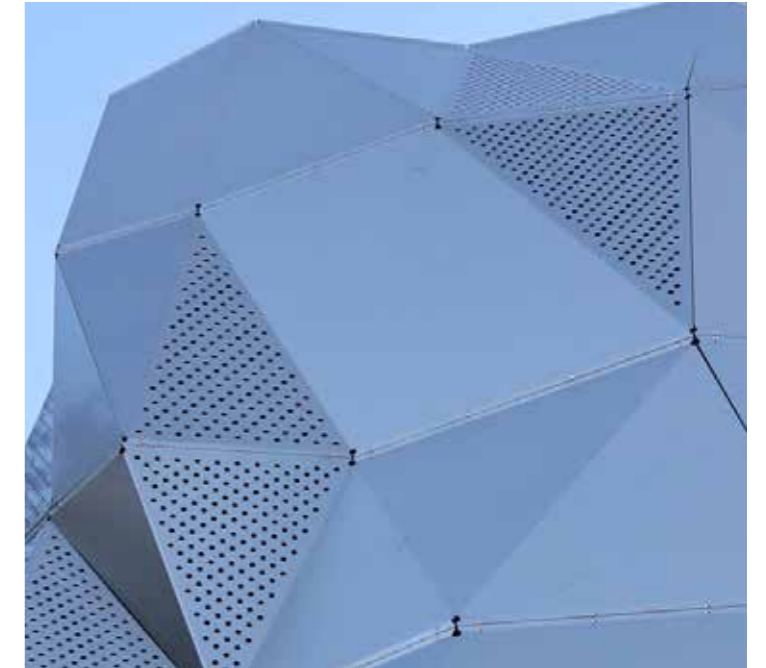
TRÄNING

PARKOUR

PLATS FÖR UNGA ATT UTRYCKA SIG

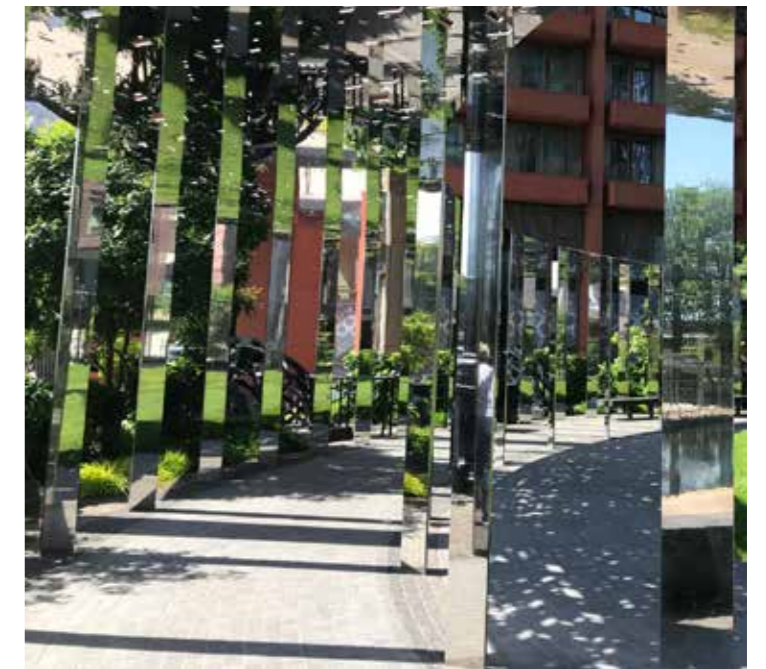
SKULPTURALA INSLAG

UMGÅNGESYTOR DÄR UNGDOMAR FÅR TA PLATS
PHOTO VESTRE ©

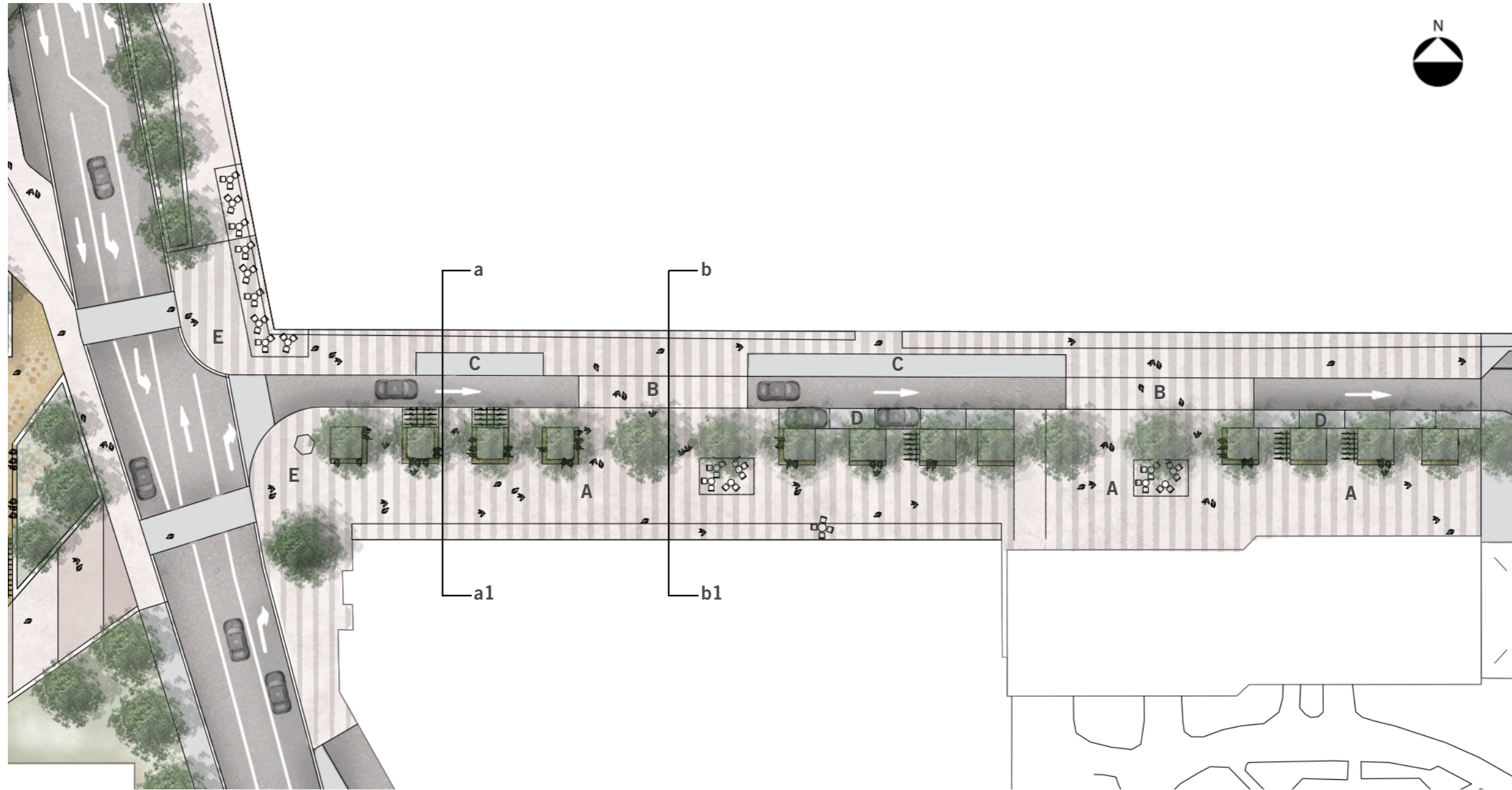

PLATS ATT STANNA UPP MELLAN AKTIVITETER

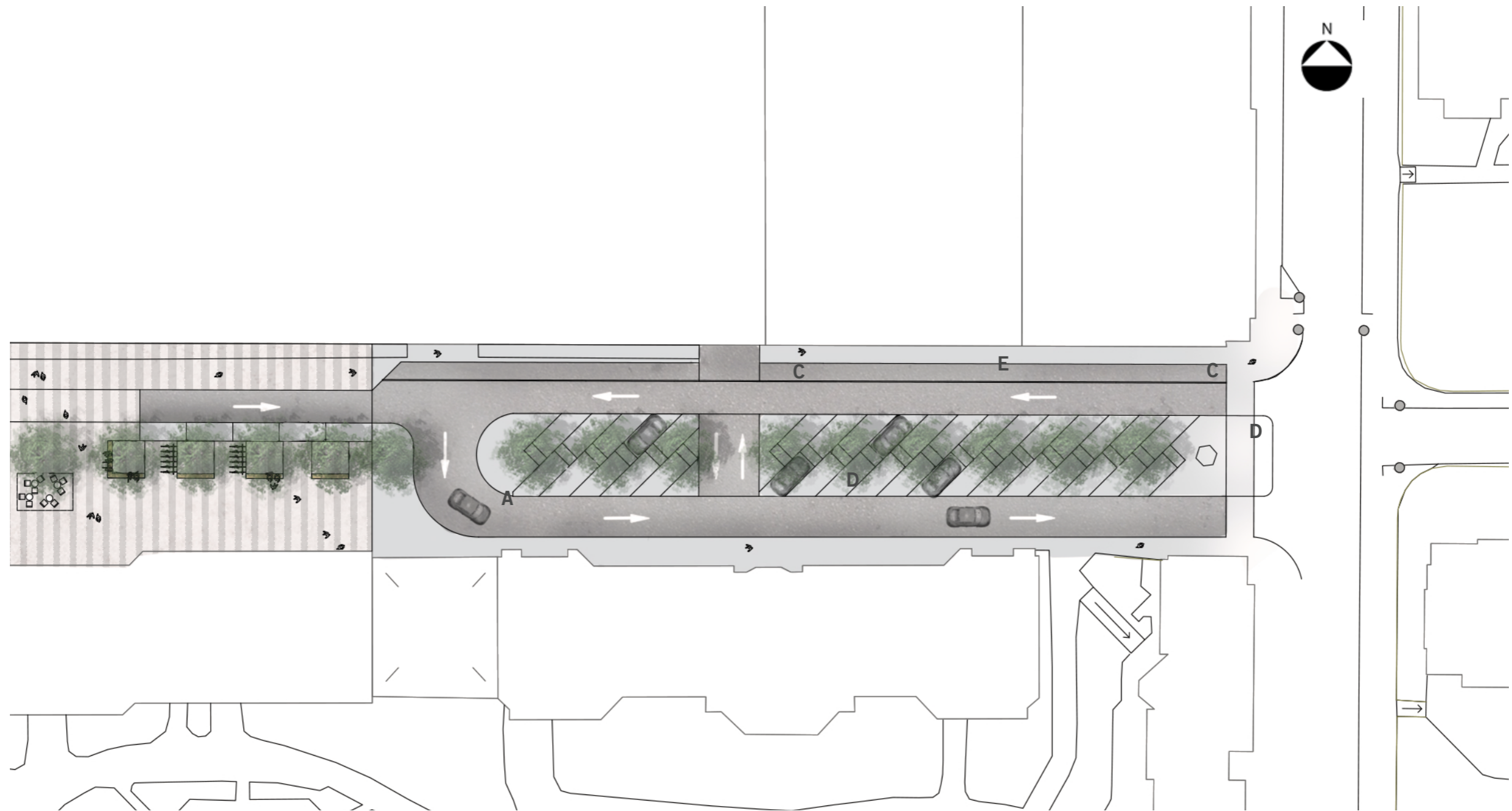
LEKFULLT SPEGEL MED SPEGLAR

Rosenborgsgatan väst

- A** Vistelseyta med finplanteringar, sittmöjligheter och plats för uteserveringar och marknadsstånd
- B** Gångytorna sträcker sig över körbanan till Rosengallerians entréer
- C** Inlastningsytor
- D** Korttidsparkering
- E** Öppna och breda gångytor vid korsningarna

Rosenborgsgatan öst

- A** Vistelseyta med finplanteringar, sittmöjligheter och plats för uteserveringar och marknadsstånd
- B** Korttidsparkering
- C** Inlastningsytor
- D** Parkering
- E** Infart p-garage

Rosengallerian

Rosenborgsgatan

Rosengallerian

Rosenborgsgatan

EN GATA ATT SMAKA

PERENNPLANTERING MED GRANITMUR

SPONTANA MÖTEN

GATA KNYTS SAMMAN AV STENLÄGGNING MED SMAL ASFALTSYTA FÖR ENKELRIKTAD FORDONSTRAFIK
PHOTO NOLA ©

UTESERVERING INTILL BEFINTLIGA RESTAURANGER

GRANITMURAR RUNT PLANTERINGAR MED SITTPLATSER
PÅ ETT GOLV AV GRANITSTEN
PHOTO VESTRE ©